

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 28 oktober 2024
ons kenmerk	2024-45
voor informatie	Tom Schoen t.schoen@patientenfederatie.nl
onderwerp	Commissiedebat Eerstelijnszorg – 7 november

Geachte leden van de commissie VWS,

Op 7 november spreekt u over Eerstelijnszorg. Op initiatief van Patiëntenfederatie Nederland hebben partijen betrokken bij de visie Eerstelijnszorg een Zorgbelofte¹ opgesteld. Die Zorgbelofte geeft richting aan de inzet op benodigde veranderingen en heeft als doel om daarbij focus te houden op inwoners en patiënten. Zodat duidelijk is waar zij concreet op mogen rekenen. En ook welke rol ze zelf kunnen spelen om zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Zoals de minister schrijft is dat belangrijk: *'want een visie is mooi, maar pas als mensen in de praktijk toegang hebben en houden tot goede zorg hebben wij ons gezamenlijke werk goed gedaan.'* In deze brief vragen we uw aandacht voor toegang, kwaliteit en betaalbaarheid van de eerstelijnszorg.

1. Verbeter de toegang tot huisartsenzorg

Goede en toegankelijke huisartsenzorg is voor veel mensen helaas niet vanzelfsprekend. NIVEL schat² dat 37.000 mensen niet ingeschreven staan bij een huisartsenpraktijk. Met als meest genoemde redenen verhuizing en het sluiten van de praktijk. Ook is er een groep van 600.000 mensen die wel is ingeschreven maar, vaak vanwege grote afstand door verhuizing, wil wisselen van huisarts. VWS verwacht dat het daadwerkelijke aantal mensen dat niet ingeschreven staat hoger is en wil dat nog beter in beeld krijgen. De minister is voornemens om met landelijke partijen afspraken te maken over inzet op betere toegang tot huisartsenzorg in elke regio.

>Welke maatregelen neemt de minister op korte om de toegang tot huisartsenzorg te verbeteren? Welke concrete oplossingen ziet de minister voor patiënten die door een verhuizing niet terecht kunnen bij een nieuwe huisarts in de buurt?

2. Passende indicatiestelling wijkverpleging voor mensen een complexe zorgvraag

Voor mensen met een complexere zorgvraag, zoals mensen met een progressieve spierziekte, staat de toegankelijkheid van de wijkverpleging sterk onder druk. Uit recent onderzoek³ blijkt dat zij vaak moeilijk een aanbieder kunnen vinden die hen in zorg kan nemen. Dat betreft, zie ook eerder onderzoek⁴ veelal relatief jongere mensen die ongewenst gebruik maken van on-gecontracteerde zorgaanbieders. De minister wil⁵ met onafhankelijke indicatiestelling bij on-gecontracteerde wijkverpleging zorgen dat iedereen de juiste hoeveelheid zorg krijgt: niet te weinig, maar ook niet te veel. Patiëntenfederatie Nederland verwacht dat dit voor mensen met een complexere zorgvraag

¹ [De zorgbelofte in de eerste lijn, Bijlage Kamerbrief versterking Eerstelijnszorg, oktober 2024](#)

² [Kamerbrief over Versterking Eerstelijnszorg, oktober 2024](#)

³ [Equalis, mei 2024, Clientvolgend onderzoek wijkverpleging](#)

⁴ [Vektis, september 2022, Monitor niet-gecontracteerde wijkverpleging 2016-2021, pagina 5/6.](#)

⁵ [Kamerbrief over Versterking Eerstelijnszorg, oktober 2024](#)

nadelig zal uitpakken, met het risico dat ze te weinig zorg krijgen. Juist bij hen is het belangrijk dat de verpleegkundige die de indicatie stelt, zelf betrokken blijft bij het leveren van zorg. Zodat die erop kan toezien dat de zorg op de juiste manier geleverd wordt. En dat de zorg zo nodig direct kan opschalen, of afschalen, wanneer dat vanwege verandering in iemands (gezondheids-)situatie nodig is. Inzet van onafhankelijke indicatiestelling zal dit belemmeren en staat haaks op passende inzet van wijkverpleging.⁶ We roepen u daarom op deze maatregel niet door te voeren.

>Wil u de minister vragen af te zien van onafhankelijke indicatiestelling voor on-gecontracteerde wijkverpleging en te borgen dat ook mensen met een complexere zorgvraag erop kunnen rekenen dat ze goede en de juiste hoeveelheid zorg krijgen?

3. Toegang tot paramedische zorg voor mensen met een chronische aandoening

Veel mensen met een chronische aandoening hebben baat bij fysio- of oefentherapie. Niet alleen bij herstel, maar ook om hun dagelijks leven zo goed mogelijk te kunnen leiden en bij het beperken van achteruitgang. Patiëntenfederatie pleit daarom al langer voor meer vergoeding van fysio- en oefentherapie voor mensen met chronische aandoeningen. Voor hen geldt dat ze de eerste 20 behandelingen zelf moeten betalen. Pas daarna komen ze in aanmerking voor vergoeding. Dat vormt voor veel (chronische) patiënten een drempel, met zorgmijding als mogelijk gevolg. Het Zorginstituut heeft geadviseerd⁷ om de eerste 20 behandelingen voor aandoeningen op zogenaamde 'chronische lijst', te vergoeden om zorgmijding tegen te gaan.

>Op welke wijze geeft de minister opvolging aan het advies van het Zorginstituut om de eerste 20 behandelingen voor aandoeningen op zogenaamde 'chronische lijst' te vergoeden? Welke vervolgstappen zet de minister om fysiotherapie voor mensen met een chronische aandoening beter toegankelijk en betaalbaar te maken?

4. Toegankelijke en betaalbare mondzorg op korte termijn

Uit onderzoek⁸ van de Patiëntenfederatie blijkt dat financiële drempels een belangrijke reden zijn waarom mensen te laat of helemaal niet naar de tandarts gaan. Dat blijkt ook uit het eindverslag verkenning mondzorg⁹; minimaal 640.000 mensen mijden mondzorg om financiële redenen. Wat kan leiden tot ernstigere gezondheidsproblemen en pijn, verminderde (arbeids)participatie en hogere zorgkosten. Patiëntenfederatie Nederland pleit voor een landelijke regeling waarmee mondzorg eenvoudig toegankelijk is en onafhankelijk van de postcode voor iedereen gelijk is. De minister schrijft¹⁰ dat wordt verkend of een landelijke uniforme regeling ingericht kan worden. Het Zorginstituut Nederland is gevraagd om een kostenanalyse uit te voeren en te adviseren over de aanspraak mondzorg. Dat adviestraject loopt tot en met 2028. Daarom wordt, volgens advies van de samenwerkende partijen in het eindverslag, ook gewerkt aan korte termijn maatregelen.

>Met welke maatregelen zorgt de minister dat mondzorg op korte termijn beter toegankelijk en betaalbaar is? Hoe zorgt de minister dat mensen in 2025 geen mondzorg mijden vanwege de kosten?

⁶ [Zorginstituut, november 2023, Verdelen van schaarste in de wijkverpleging, pagina 4](#)

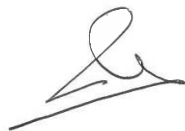
⁷ [Kamerbrief over voortgang traject passende aanspraak fysio- en oefentherapie, april 2024](#)

⁸ [Onderzoek Mondzorg, Patiëntenfederatie NL, februari 2022](#)

⁹ [Kamerbrief Eindverslag verkenning mondzorg, mei 2024](#)

¹⁰ [Antwoorden Kamervragen over mensen die om financiële redenen niet naar de tandarts gaan, okt. 2024](#)

We vragen u de punten uit deze brief te betrekken bij het Commissiedebat. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a horizontal line and a small flourish.

Met vriendelijke groet,
Arthur Schellekens – directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland